

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI QIDA TƏHLÜKƏSİZLİYİ AGENTLİYİNİN
KOLLEGIYASININ QƏRARI**

№ 57

Bakı şəhəri

20 may 2025-ci il

**“Bioloji aktiv qida məhsullarına dair sanitariya norma və qaydaları”nın təsdiq
edilməsi barədə**

“[Qida təhlükəsizliyi haqqında](#)” Azərbaycan Respublikasının Qanununun 9.2-ci, 11.6-cı və 25.1-ci maddələrinin, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin [2017-ci il 13 noyabr tarixli 1681 nömrəli](#) Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi haqqında Əsasnamə”nin 2.0.3-cü, 3.0.2-ci və 4.0.1-ci yarımbəndlərinin icrasının təmin edilməsi məqsədilə, həmin Əsasnamənin 5.10 - 5.12-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin (bundan sonra ismin müvafiq hallarında – Agentlik) Kollegiyası

QƏRARA ALIR:

1. “Bioloji aktiv qida məhsullarına dair sanitariya norma və qaydaları” təsdiq edilsin ([əlavə olunur](#)).
  2. Agentliyin Aparatının Hüquq, kadr və icraya nəzarət şöbəsinə tapşırılsın ki, bu Qərarın Azərbaycan Respublikasının Hüquqi Aktların Dövlət Reyestrinə daxil edilməsi məqsədilə 3 (üç) gün ərzində Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyinə göndərilməsini təmin etsin.
  3. Kollegiyanın məsul katibi Asif Əbdüləzimov bu Qərarın surətinin aidiyyəti üzrə göndərilməsini təmin etsin.
  4. Bu Qərarın 1-ci hissəsi ilə təsdiq edilən “Bioloji aktiv qida məhsullarına dair sanitariya norma və qaydaları” 2025-ci ilin 20 avqust tarixindən qüvvəyə minir.
  5. Bu Qərarın icrasına nəzarəti öz üzərimdə saxlayıram.
- Əsas:** Agentliyin Kollegiyasının 2025-ci il 20 may tarixli iclas protokolu.

**Kollegiyanın sədri,
Azərbaycan Respublikası
Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin sədri**

Qoşqar Təhməzli

Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi
Agentliyinin Kollegiyasının 2025-ci il 20 may
tarixli 57 nömrəli Qərarı ilə
təsdiq edilmişdir.

Bioloji aktiv qida məhsullarına dair sanitariya norma və qaydaları

1. Ümumi müddəalar

1.1. "Bioloji aktiv qida məhsullarına dair sanitariya norma və qaydaları" (bundan sonra - Qaydalar) bioloji aktiv qida məhsullarının minimum keyfiyyəti və təhlükəsizliyinə dair tələblərini müəyyən edir.

1.2. Qaydalar Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2018-ci il 10 iyul tarixli 287 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş "Bioloji fəallığa malik qida əlavələrinin ekspertizadan keçirilməsi Qaydası"nın tələbləri nəzərə alınmaqla, Avropa İttifaqının 2002-ci il 10 iyun tarixli 2002/46/EC nömrəli (Directive 2002/46/EC of the European Parliament and of the Council of 10 June 2002) sənədi əsasında hazırlanmışdır.

1.3. Bioloji aktiv qida məhsulları Qaydaların tələblərinə cavab verdiyi və "[Qida təhlükəsizliyi haqqında](#)" Azərbaycan Respublikası Qanununun (bundan sonra - Qanun) 11.5-ci maddəsinə əsasən qeydiyyatı alındığı halda onların emalı və dövriyyəsinə icazə verilir.

1.4. Bioloji aktiv qida məhsulları istehlakçıya yalnız qablaşdırılmış və etikətlənmiş formada təqdim oluna bilər.

1.5. Qaydalar həm ölkə ərazisində emal olunan, həm də dövriyyədə olan bioloji aktiv qida məhsullarına tətbiq olunur.

1.6. Qaydalar dərman vasitələrinə şamil olunmur.

2. Əsas anlayışlar

2.1. Qaydalarda istifadə edilən əsas anlayışlar aşağıdakı mənaları ifadə edir:

2.1.1. **digər bioloji aktiv maddələr** – nutriyentlər istisna olmaqla, fizioloji təsirə malik digər maddələr (amin turşular, fermentlər, yağ turşuları, prebiotiklər və probiotiklər, bitki və bitki ekstraktları və s.);

2.1.2. **birinci qablaşdırma** – məhsul ilə birbaşa təmasda olan qablaşdırma;

2.1.3. **ikinci qablaşdırma** – birinci qablaşdırmaların yerləşdirildiyi qablaşdırma;

2.1.4. **gündəlik istinad istehlak normaları** – sağlam insanın vitamin və minerallara ehtiyac duyduğu gündəlik normalar.

2.2. Qaydalarda istifadə olunan digər anlayışlar Qanunla, "[Dərman vasitələri haqqında](#)" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə və başqa normativ hüquqi aktlarla müəyyən edilmiş mənaları ifadə edir.

3. Bioloji aktiv qida məhsullarının minimum keyfiyyətinə dair tələblər

3.1. Bioloji aktiv qida məhsullarının hazırlanmasında yalnız Qaydalara [1 nömrəli əlavədə](#) göstərilən vitamin və mineralların Qaydalara [2 nömrəli əlavədə](#) qeyd olunan formalarının istifadəsinə yol verilir.

3.2. Tərkibində vitamin və minerallar olan bioloji aktiv qida məhsullarının istehsalçı tərəfindən tövsiyə edilən gündəlik qəbuletmə doza payındakı vitamin və mineralların minimum miqdarı Qaydalara [3 nömrəli əlavədə](#) göstərilən həddə olmalıdır.

3.3. 2-4 yaşlı uşaqlar üçün nəzərdə tutulan bioloji aktiv qida məhsullarının həmin istifadəçi yaş qrupu üçün uyğunluğu Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2018-ci il 10 iyul tarixli 287 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Bioloji fəallığa malik qida əlavələrinin ekspertizadan keçirilməsi Qaydası”nın 3.3.6-cı yarımbəndində nəzərdə tutulmuş tədqiqat protokolları əsasında müəyyənləşdirilir.

3.4. Bioloji aktiv qida məhsullarının tərkibindəki vitamin və minerallar Qaydalara [3 nömrəli əlavədə](#) göstərilən həddən az olduğu halda həmin vitamin və minerallar istehsalçı tərəfindən tövsiyə edilən gündəlik qəbuletmə doza payında deyil, məhsulun etiketində tərkibindəki digər maddələrin qeyd olunduğu hissədə göstərilir.

3.5. Qaydalara 1 və 2 nömrəli əlavələrdə göstərilən vitamin və minerallar və onların formaları adlandırılarkən onların sinonim adlarının istifadəsinə yol verilir.

3.6. Tərkibində digər bioloji aktiv maddələr olan bioloji aktiv qida məhsullarının tərkibində olan bioloji aktiv maddələrə dair tələblər Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2018-ci il 10 iyul tarixli 287 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Bioloji fəallığa malik qida əlavələrinin ekspertizadan keçirilməsi Qaydası”nın 3.10-cu bəndində sadalanan sənədlərlə müəyyənləşdirilir.

4. Bioloji aktiv qida məhsullarının qablaşdırılması və etikətlənməsinə dair tələblər

4.1. Bioloji aktiv qida məhsullarının etikətlənməsi Qanunun 17-ci maddəsi, “[Dərman vasitələri haqqında](#)” Azərbaycan Respublikası Qanununun 14-1-ci maddəsi, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2024-cü il 13 mart tarixli 155 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş “[Qida təhlükəsizliyi haqqında](#)” Azərbaycan Respublikası Qanununun 25.1.1–25.1.6-cı maddələrində nəzərdə tutulmuş məhsulların qeydiyyatının aparılması, qeydiyyatın dayandırılması, bərpa edilməsi, ləğvi və yenidən rəsmiləşdirilməsi Qaydaları və qeydiyyatın qüvvədəolma müddəti”nin 8.4-cü və 8.5-ci bəndlərinin, habelə Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin [2018-ci il 10 iyul tarixli 287 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Bioloji fəallığa malik qida əlavələrinin ekspertizadan keçirilməsi Qaydası”nın müddəaları nəzərə alınmaqla, aşağıda göstərilən tələblərə uyğun olmalıdır:

4.1.1. Qaydaların əhatə dairəsinə aid edilən məhsullar “bioloji aktiv qida məhsulu” adı ilə dövrüyyəyə buraxılmalıdır;

4.1.2. bioloji aktiv qida məhsullarının etikətlənməsi, təqdimatı və reklamı normal və balanslaşdırılmış qidalanma vasitəsilə orqanizmin vitamin və minerallarla təmin edilməyəcəyini bildirməməli və ya belə təəssürat yaratmamalıdır;

4.1.3. bioloji aktiv qida məhsullarının tərkibində olan qidalandırıcı və ya fizioloji xüsusiyyətlərə malik olan bioloji aktiv maddələrin (vitamin və minerallar, digər bioloji aktiv maddələr) gündəlik qəbuletmə dozasındakı miqdarı etiket üzərində rəqəmlə qeyd

olunmalıdır. Vitamin və mineralların miqdarı göstərilərkən Qaydalara [1 nömrəli əlavədə](#) göstərilən müvafiq ölçü vahidləri istifadə olunur.

4.2. Bioloji aktiv qida məhsullarının tərkibindəki vitamin və mineralların miqdarı ilə bağlı məlumatlar Qaydalara [3 nömrəli əlavədə](#) göstərilən gündəlik istinad istehlak normasının faizlə ifadəsi formasında da göstərilir. Vitamin və minerallar üçün gündəlik istinad istehlak normasının faizlə ifadəsinin qrafik formasında da göstərilməsinə də yol verilir. Gündəlik istinad istehlak norması olmayan bioloji aktiv maddələr üçün "Gündəlik istinad istehlak norması yoxdur" ifadəsi etiket üzərində qeyd olunur.

4.3. Yoxlama və digər nəzarət tədbirləri zamanı sınaq laboratoriyalarında məhsulun tədqiqi (sınağı) aparıldığı halda, Qaydaların 4.1.3-cü yarımbəndində bəyan edilən vitamin, mineral və digər bioloji aktiv maddə miqdarında kənarçıxma payının vitaminlər üçün "-20%" ilə "+50%" arasında, minerallar üçün "-20%" ilə "+45%" arasında, digər bioloji aktiv maddələr üçün isə "-20%" ilə "+20%" arasında olması yolveriləndir.

4.4. 2-4 və ya 4-14 yaş arası uşaqlar üçün nəzərdə tutulan bioloji aktiv qida məhsullarının qablaşdırılmasında onun əmtəə nişanı ilə yanaşı "2-4 yaş arası uşaqların istifadəsi üçün uyğundur" və ya "4-14 yaş arası uşaqların istifadəsi üçün uyğundur" ifadələri göstərilməlidir. Bu yaş qrupu üçün nəzərdə tutulmayan məhsulun qablaşdırılmasında uşaqlar üçün nəzərdə tutulduğunu göstərən şəkil, rəsm və ifadə verilə bilməz.

4.5. Məhsulun etiketində məhsulun müəyyən istifadəçi qrupu (kişi və ya qadın, uşaqlar və ya böyüklər) üçün istehsal edildiyini göstərən ifadə yerləşdirilməsinə yol verilir.

4.6. Bioloji aktiv qida məhsullarının miqdarı etiket üzərində kapsul, həb, pastil, tək istifadəlik toz paket (saşe), maye ampul, damcı və digər analoji formaların sayı göstərilməklə qeyd olunur.

4.7. Bioloji aktiv qida məhsulunun tək istifadəlik toz paket (saşe), blister, ampul, flakon kimi birinci qablaşdırma formaları istehlakçıya ikinci qablaşdırma ilə birgə təqdim olunduqda Qaydaların 4.8-ci bəndi nəzərə alınmaqla, Qanunun 17-ci maddəsində qeyd olunan icbari etiket məlumatlarının mövcudluğu birinci qablaşdırmanın üzərindəki etikətdə deyil, ikinci qablaşdırmanın üzərindəki etikətdə yoxlanılır.

4.8. Bioloji aktiv qida məhsulunun tək istifadəlik toz paket (saşe), blister, ampul, flakon kimi birinci qablaşdırma formalarının üzərində məhsulun adı, yararlılıq müddəti, istehsalçının adı, istifadəçi yaş həddi, saxlanma şəraiti göstərilməlidir.

4.9. Qeydiyyat nömrəsi bioloji aktiv qida məhsullarının qablaşdırılması və istifadə təlimatında qeyd edilməlidir.

5. Bioloji aktiv qida məhsullarının təhlükəsizliyinə dair tələblər

5.1. Bioloji aktiv qida məhsullarının istehsalında genetik modifikasiya olunmuş məhsullardan, nanomateriallardan, hormonlardan, pestisidlərdən, həmçinin narkotik vasitələr, psixotrop maddələr və onların prekursorlarından, güclü təsir edən və zəhərli maddələrdən və Beynəlxalq Anti-Doping Agentliyinin qüvvədə olan siyahısı ilə müəyyən olunan doping maddələrindən istifadə edilməsinə yol verilmir.

5.2. Bioloji aktiv qida məhsulları Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin Kollegiyasının [2020-ci il 18 dekabr tarixli 20 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Qida məhsullarında çirkləndirici maddələrin yolverilən maksimum miqdarına dair sanitariya normaları və qaydaları”nın tələblərinə uyğun olmalıdır.

5.3. Bioloji aktiv qida məhsullarının emalı və dövriyyəsi Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin Kollegiyasının [2020-ci il 3 noyabr tarixli 19 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Qida məhsulları üzrə gigiyena tələblərinə dair qaydalar”a uyğun həyata keçirilməlidir.

5.4. Bioloji aktiv qida məhsullarının mikrobioloji göstəriciləri Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin Kollegiyasının 2020-ci il 3 noyabr tarixli 19 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Qida məhsulları üçün mikrobioloji göstəricilərə dair sanitariya normaları və qaydaları”nın tələblərinə uyğun olmalıdır.

5.5. Bioloji aktiv qida məhsullarının qablaşdırılmasında Qanunun 23.1-ci maddəsində göstərilən tələblərə cavab verən materiallardan istifadə edilməlidir.

5.6. Bioloji aktiv qida məhsullarında baytarlıq preparatlarına aid farmakoloji aktiv maddələrin yolverilən maksimum qalıq miqdarı Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin Kollegiyasının 2020-ci il 18 dekabr tarixli 20 nömrəli Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Heyvan mənşəli qida məhsullarında baytarlıq preparatlarının təsnifatı üzrə farmakoloji aktiv maddələrin qalıq miqdarına dair sanitariya normaları və qaydaları”nın tələblərinə uyğun olmalıdır.

5.7. Bioloji aktiv qida məhsullarının emalında Azərbaycan Respublikası Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin Kollegiyasının [2024-cü il 5 mart tarixli 42 nömrəli](#) Qərarı ilə təsdiq edilmiş “Qida əlavələrinə dair sanitariya norma və qaydaları”nda göstərilən qida əlavələri həmin qaydaların tələblərinə uyğun tətbiq edilməlidir.

“Bioloji aktiv qida məhsullarına dair
sanitariya norma və qaydaları”na

1 nömrəli əlavə

Bioloji aktiv qida məhsullarında istifadə olunan vitaminlər və mineralların siyahısı

1. Vitaminlər	2. Minerallar
Vitamin A (μq RE)	Kalsium (mq)
Vitamin D (μq)	Maqnezium (mq)
Vitamin E (mq α-TE)	Dəmir (mq)
Vitamin K (μq)	Yod (μq)
Vitamin B1 (tiamin) (mq)	Mis (mq)
Vitamin B2 (riboflavin)(mq)	Sink (mq)
Vitamin B3 (niasin) (mq NE)	Manqan (mq)
Vitamin B5 (pantoten turşusu) (mq)	Fosfor (mq)
Vitamin B6 (piridoksin) (mq)	Kalium (mq)
Vitamin B12 (kobalamin) (μq)	Selen (μq)
Vitamin C (mq)	Xrom (μq)
Fol turşusu (μq)	Molibden (μq)
Biotin (μq)	Flüor (mq)
	Xlor (mq)
	Bor (mq)
	Silisiyum (mq)
	Natrium (mq)

2 nömrəli əlavə

**Bioloji aktiv qida məhsullarında istifadə olunan vitaminlər və mineralların
formaları**

I. Vitaminlər
1. Vitamin A
1.1. retinol
1.2. retinil asetat
1.3. retinil palmitat
1.4. beta-karotin
2. Vitamin D
2.1. xolekalsiferol
2.2. erqokalsiferol
3. Vitamin E
3.1. <i>D</i> -alfa-tokoferol
3.2. <i>DL</i> -alfa-tokoferol
3.3. <i>D</i> -alfa-tokoferil asetat
3.4. <i>DL</i> -alfa-tokoferil asetat
3.5. <i>D</i> -alfa-tokoferil asit suksinat
3.6. tokoferol qarışığı ⁽¹⁾
3.7. tokotrienol tokoferol ⁽²⁾
4. Vitamin K
4.1. filloxinon (fitomenadion)
4.2. menaxinon ⁽³⁾
5. Vitamin B1 (tiamin)
5.1. tiamin hidroxlorid

⁽¹⁾ alfa-tokoferol < 20%, beta-tokoferol < 10%, qamma-tokoferol 50-70% və delta-tokoferol 10-30%

⁽²⁾ Hər bir tokoferol ve tokotrienolların səciyyəvi səviyyələri:

- 115 mq/q alfa-tokoferol (101 mq/q minimum)
- 5 mq/q beta- tokoferol (< 1 mq/q minimum)
- 45 mq/q gamma- tokoferol (25 mq/q minimum)
- 12 mq/q delta- tokoferol (3 mq/q minimum)
- 67 mq/q alfa-tokotrienol (30 mq/q minimum)
- < 1 mq/q beta-tokotrienol (< 1 mq/q minimum)
- 82 mq/q qamma-tokotrienol (45 mq/q minimum)
- 5 mq/q delta-tokotrienol (< 1 mq/q minimum)

⁽³⁾ Əsasən menaxinon-7 və az miqdarda menaxinon-6

5.2. tiamin mononitrat
5.3. tiamin monofosfat xlorid
5.4. tiamin pirofosfat xlorid
6. Vitamin B2 (riboflavin)
6.1. riboflavin
6.2. riboflavin 5'-fosfat, natrium
7. Vitamin B3 (niasin)
7.1. nikotin turşusu
7.2. nikotinamid
7.3. inozitol hekzanikotinat (inozitol hekzaniyasinat)
7.4. nikotinamid ribozid xlorid
8. Vitamin B5 (pantoten turşusu)
8.1. D-pantotenat, kalsium
8.2. D-pantotenat, natrium
8.3. dekspantenol
8.4. pantetin
9. Vitamin B6 (piridoksin)
9.1. piridoksin hidroxlorid
9.2. piridoksin 5'-fosfat
9.3. piridoksal 5'-fosfat
10. Fol turşusu
10.1. kalsium-L-metilfolat
10.2. pteroilmonoqlutamin turşusu
10.3. (6S)-5-metiltetrahidrofol turşusu, qlükozamin duzu
11. Vitamin B12 (kobalamin)
11.1. sianokobalamin
11.2. hidroskobalamin
11.3. 5'-dezoksiadenozilkobalamin
11.4. metilkobalamin
12. Biotin
12.1. D-biotin
13. Vitamin C
13.1. L-askorbin turşusu
13.2. natrium L-askorbat
13.3. kalsium L-askorbat ⁽⁴⁾
13.4. kalium L-askorbat
13.5. L-askorbil 6-palmitat
13.6. maqnezium L-askorbat
13.7. sink L-askorbat
II. Minerallar
- kalsium asetat

⁽⁴⁾ Tərkibində 2%-dək treonat ola bilər

- kalsium <i>L</i> -askorbat
- kalsium bisqlisinat
- kalsium karbonat
- kalsium xlorid
- kalsium sitrat malat
- limon turşusunun kalsium duzları
- kalsium qlükonat
- kalsium qliserofosfat
- kalsium laktat
- kalsium piruvat
- ortofosfor turşusunun kalsium duzları
- kalsium suksinat
- kalsium hidroksid
- kalsium <i>L</i> -lizinat
- kalsium malat
- kalsium oksid
- kalsium <i>L</i> -pidolat
- kalsium <i>L</i> -treonat
- kalsium sulfat
- kalsium fosforil oliqosaxaridlər
- maqnezium asetat
- maqnezium <i>L</i> -askorbat
- maqnezium bisqlisinat
- maqnezium karbonat
- maqnezium xlorid
- maqnezium sitrat malat
- limon turşusunun maqnezium duzları
- maqnezium qlükonat
- maqnezium qliserofosfat
- ortofosfor turşusunun maqnezium duzları
- maqnezium laktat
- maqnezium <i>L</i> -lizinat
- maqnezium hidroksid
- maqnezium malat
- maqnezium oksid
- maqnezium <i>L</i> -pidolat
- maqnezium kalium sitrat
- maqnezium piruvat
- maqnezium suksinat
- maqnezium sulfat
- maqnezium taurat
- maqnezium asetil taurat
- natrium bikarbonat

- natrium karbonat
- natrium xlorid
- natrium sitrat
- natrium qlükonat
- natrium laktat
- natrium hidroksid
- natrium yodid
- natrium yodat
- ortofosfor turşusunun natrium duzları
- natrium sulfat
- kalium sulfat
- kalium bikarbonat
- kalium karbonat
- kalium xlorid
- kalium sitrat
- kalium qlükonat
- kalium qliserofosfat
- kalium laktat
- kalium hidroksid
- kalium <i>L</i> -pidolat
- kalium malat
- ortofosfor turşusunun kalium duzları
- kalium yodid
- kalium yodat
- dəmir karbonat
- dəmir sitrat
- dəmir ammonium sitrat
- dəmir qlükonat
- dəmir fumarat
- dəmir natrium difosfat
- dəmir laktat
- dəmir sulfat
- dəmir bisqlisinat
- dəmir difosfat (dəmir pirofosfat)
- dəmir saxarat
- elemental dəmir (karbonil+elektrolitik+hydrogen reduksiyaedici)
- dəmir <i>L</i> -pidolat
- dəmir fosfat
- dəmir ammonium fosfat
- dəmir natrium EDTA
- dəmir (II) taurat
- dəmir hidroksid adapat tartrat
- mis karbonat

- mis sitrat
- mis qlükonat
- mis sulfat
- mis lizin kompleksi
- mis <i>L</i> -aspartat
- mis bisqlisinat
- mis (II) oksid
- sink asetat
- sink xlorid
- sink sitrat
- sink qlükonat
- sink laktat
- sink oksid
- sink karbonat
- sink sulfat
- sink <i>L</i> -askorbat
- sink <i>L</i> -aspartat
- sink bisqlisinat
- sink <i>L</i> -lizinat
- sink malat
- sink mono <i>L</i> -metionin sulfat
- sink <i>L</i> -pidolat
- sink pikolinat
- manqan askorbat
- manqan <i>L</i> -aspartat
- manqan bisqlisinat
- manqan karbonat
- manqan xlorid
- manqan sitrat
- manqan qlükonat
- manqan qliserofosfat
- manqan pidolat
- manqan sulfat
- <i>L</i> -selenometionin
- selen ilə zənginləşdirilmiş maya ⁽⁵⁾
- selen turşusu
- natrium selenat

⁽⁵⁾ Selen mənbəyi olaraq natrium selenitin iştirakı ilə çoxaldılan kulturadan əldə edilən selen ilə zənginləşdirilmiş maya. Quru formada satışı verilən məhsulda ən çox 2,5 mq Se/q olmalıdır. Mayada üstünlük təşkil edən üzvi selen birləşməsi selenmetionin (məhsulda ümumi ekstraksiya olunan selenin miqdarının 60-85%-i) olmalıdır. Selenosistein daxil olmaqla digər üzvi selen birləşmələrinin miqdarı ümumilikdə ekstraksiya olunan selenin 10%-ni keçməməlidir. Normal qeyri-üzvi selenin miqdarı ümumilikdə ekstraksiya olunan selenin 1%-ni keçməməlidir.

- natrium hidrogen selenit
- natrium selenit
- xrom (III) xlorid
- xromla zənginləşdirilmiş maya ⁽⁶⁾
- xrom (III) laktat trihidrat
- xrom nitrat
- xrom pikolinat
- xrom (III) sulfat
- ammonium molibdat (molibden VI)
- kalium molibdat (molibden VI)
- natrium molibdat (molibden VI)
- kalsium flüorid
- kalium flüorid
- natrium flüorid
- natrium monoflüorofosfat
- bor turşusu
- natrium borat
- xolin-stabilləşdirici ortosilisiyum turşusu
- silisiyum dioksid
- silikat turşusu (gel şəklində)
- üzvi silisiyum (monometilsilanetriol)

⁽⁶⁾ Xrom mənbəyi olaraq xrom (III) xloridin iştirakı ilə *Saccharomyces cerevisiae* kulturalarının yetişdirilməsi vasitəsilə əldə edilən xromla zənginləşdirilmiş maya. Quru formada satışa verilərkən məhsulda 230-300 mq xrom/kq olur. Xrom (VI) miqdarı ümumi xrom miqdarının 0,2%-ni keçməməlidir.

“Bioloji aktiv qida məhsullarına dair
sanitariya norma və qaydaları”na

3 nömrəli əlavə

Bioloji aktiv qida məhsullarında vitamin və mineralların minimum miqdarı

Sıra №-si	Vitamin və ya mineralın adı	Gündəlik istinad istehlak norması	14 yaş və böyüklər üçün minimum miqdar	4-14 yaşlı uşaqlar üçün minimum miqdar
1	Vitamin A (µg)	800	120	60
2	Vitamin D (µg)	5	0,75	0,38
3	Vitamin E (mg)	12	1,8	0,9
4	Vitamin K (µg)	75	11,25	5,63
5	Vitamin C (mg)	80	12	6
6	Vitamin B1 (tiamin) (mg)	1,1	0,17	0,08
7	Vitamin B2 (riboflavin) (mg)	1,4	0,21	0,11
8	Vitamin B3 (niacin) (mg)	16	2,4	1,2
9	Vitamin B6 (piridoksin) (mg)	1,4	0,21	0,11
10	Fol turşusu (µg)	200	30	15
11	Vitamin B12 (µg)	2,5	0,38	0,19
12	Biotin (µg)	50	7,5	3,75
13	Vitamin B5 (pantoten turşusu) (mg)	6	0,9	0,45
14	Kalium (mg)	2 000	300	150
15	Xlor (mg)	800	120	60
16	Kalsium (mg)	800	120	60
17	Fosfor (mg)	700	105	52,5
18	Maqnezium (mg)	375	56,25	28,13
19	Dəmir (mg)	14	2,1	1,05
20	Sink (mg)	10	1,5	0,75
21	Mis (mg)	1	0,15	0,075
22	Manqan (mg)	2	0,3	0,15
23	Flüor (mg)	3,5	0,53	0,26
24	Selen (µg)	55	8,3	4,13
25	Xrom (µg)	40	6	3

26	Molibden (μg)	50	7,5	3,75
27	Yod (μg)	150	22,5	11,25